

løse alle eller den største Deel af de hidtilværende Skatter. Fleertallet af Statsoeconomer, om ikke alle, have derimod udtalt sig for, at en Indkomstskat under visse Betingelser kan være hensigtsmæssig som Supplement til de allerede bestaaende directe og indirecte Skatter, naar der er Spørgsmaal om at tilvejebringe betydelige Resourcer for den paagjældende Stat. Det staaer imidlertid ikke til at misfænde, at de praktiske Bæmseligheder ved en saadan Lovs Indførelse ere særdeles betydelige, men dog ikke større, end at de kunne lade sig overvinde, for hvilket man ogsaa allerede i flere Decennier har havt Beviis i en enkelt tydelig Stat. For flere Aar tilbage i nærværende Aarhundrede, har ogsaa England kjendt en saadan Indkomstskat, og endelig har jo England i 1842 faaet en saadan Skat i en stor Udstrækning, ligesom der i Aarene 1848 og 1849 i Storstedelen af de mindre tydelige Stater er deels af nyt indført, deels gjenoptaget ældre Bestemmelser i saa Henseende, eller i alt Fald forberedt andre. Den egentlige Impuls til den praktiske Udførelse er imidlertid givet ved Englands Exempel i 1842, og det er ogsaa let forklarligt, at kun hvad saadanne store Lande igjennem deres parlamentariske Forhandlinger vedtage, kan i den Grad gjøre Indtryk paa det øvrige Europa. Vor egen Historie viser i flere Henseender, at smaa Stater i længere Tid kunne have hadt endog fortrinlige Institutioner, uden at disse bemærkes, førend de i de store Stater kommer under offentlig Discussion; først da griber Tingene om sig i Europa, saaledes er det ogsaa gaaet med Indkomstskatten. Her i Danmark har man havt en Indkomstskat allerede i Aaret 1810, men man var ikke heldig med dens praktiske Udførelse og den gik meget hurtigt tilbage og indbragte aldrig noget Stort. Jeg troer imidlertid ikke, at det Beviis, der kan hentes fra hvad der dengang skete, kan tjene til at godtgjøre, at en Indkomstskat ikke er udførlig; det tjener kun til at bevise, at det ikke er nok at give en sliq Lov, men at der skal en meget kraftig Villie og en udholdende Administration til at gjenføre den. Støttet til de Erfaringer, som den engelske Indkomstskat har givet, har allerede det forhenværende Generaltoldkammer og

Commercecollegium i Aaret 1847 henledet den daværende Finantsbestyrelses Opmærksomhed paa, at en saadan Indkomstskat mulig her i Landet kunde være hensigtsmæssig som Hjælpemiddel til at see gennemført en Sag, som laae Collegiet meget paa Hjerte og som idelig stødte paa Bæmseligheder, nemlig Udvæjningen af Toldforskjellen mellem Danmark og Hertugdømmerne og Ophævelse af Consumtionen, og man henledede navnlig Opmærksomheden paa de Resourcer, som en saadan Skat mulig kunde ventes at afgive ved Spørgsmaalet om Consumtionsagens Afgjørelse for Kjøbenhavns Vedkommende. Dette skete, som sagt, i Aaret 1847. Begivenhederne i Aaret 1848 indtraadte imidlertid ikke mange Maanedre efter, og skjøndt Sagen i Aaret 1848 ogsaa bragtes paa Bane, idet det baade fra Regeringens Side og under Stænderforhandlingerne blev anerkjendt, at en Indkomstskat kunde have sine væsentlige Fordele, blev der dog saavel dengang som senere under den overordentlige Rigsforsamling udtalt Tvivl, om det vilde være tilraadeligt strax at stole paa en Indkomstskat i den Grad, som man her var nødsaget til, hvor der, som Tilfældet var, spurgtes om en Krigsskat først paa 4 Millioner og senere paa 2 Millioner. Det kan ogsaa vel være, at det var for tidligt allerede i Aaret 1847 eller 1848 at gjøre en Begyndelse med denne Sag, thi dertil hører en vis Udvikling hos Folket; der fordres en vis Opinion om Nødvendigheden og Hensigtsmæssigheden af en saadan Afgift, førend det lader sig gjøre at indføre den. Selv nu kan Regeringen, skjøndt der har været saa meget talt og skrevet om denne Skat, have Anledning til at nære Tvivl om det er muligt at gennemføre den, og Regeringen skjuler ingenlunde for sig selv, at den vil møde en meget væsentlig Modstand, ja en saadan Modstand i Opinionen, at den lovgivende Magt maaskee maa bøie sig derfor. Hvad enten man imidlertid finder denne Skat hensigtsmæssig eller ikke, troer jeg, at det er nødvendigt baade for dem, der ønske at sætte den igjennem, og for dem, der ikke ønske det, at der leveres et praktisk Beviis for, om Befolkningen heri Landet vil kunne bære den eller ikke. Jeg tilstaaer, at jeg lægger ingen Vægt paa en blot øieblikkelig Opinion, ligesaa lidet som jeg